

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

4 Quatuor his genera Varro fert sortibus esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Præter Apollonius pepercit illi spiritui, ac non potius fecerit illius demoni correptione atque exclusione mandavit. Omnes igitur artes huiusmodi, vel nugatorie vel noxie superstitionis, ex quadam pestifera focetate hominum & demonum, quasi pacta infidelis & dolose amicitie constituta, penitus sunt repudianda & fugienda Christiano.

C. VII. ¶ Non est vis, sed mors, inquisitio, vel curatio, quæ à deo, vel magis expetitur. Idem in a lib. de Civitate Dei.

¶ Vis à sine salvatore salutem vult habere, & sine ratione, sed æger, non prudens, sed stultus in agri- tute afflicta laborabit, & in cæcitate noxia stultus ac frenas permanebit. Ac proinde omnis inquisitio, & omnis curatio, quæ à divinis & magis, vel ab ipsis demoni in idolorum cultura expetitur, mors potius dicenda est, quam vita: & quæ se fecerunt, si se non correperant aternam perditionem tendunt, Psalmista dicit: [Omnes dii gentium sunt demonia] qui per deceptos homines, alios decipere quotidie gessunt, ut perditionis lux faciant eos esse participes. Itaque hæc vanitas magis arrium ex d. traditione Angelorum maiorum in toto orbe terrarum plurimis faculis inva- lit, per quamdam scientiam futurorum, & infernorum, & per invocationes eorum inventa sunt aruspicia, & auguriones, & ipsa, quæ dicuntur oracula & necromantia.

C. VIII. ¶ Christiana & vera pietas planetariis expellit & damnat. Idem consensum lib. 4. c. 3.

¶ Illos planetarios, quos mathematicos vocant, planè conculcete non desitebam, quod quasi nullum esset facinorosum, & nulla preces ad aliquem spiritum ob divinationem dirigenter. Quod tamen Christiana & vera pietas consequenter repellit & damnat.

C. IX. ¶ Culpa est idololatris, auguria servare, & sortilegia requirere causas. Item Hieronymus g.

¶ Sed & illud idè, quoniam qui b. fornicatur, in cor- pus suum peccat, non istud corpus solum, quod tem- plum Dei edificatum est, sed & istud quod dicitur, quia omnis ecclesia corpus Christi est. Et in omnem eccle- siam videtur delinqueret, qui corpus suum maculavit, quia per unum membrum macula in omne corpus diffunditur. ¶ Est & illud opprobrium Ægypti, quod si negligenter, etiam post Iordanis transitum, & post ba- ptismi & secundam circumcissionem, vetustæ con- suetudinis iniquitate suggeritur, observare auguria, requi- rere stellarum cursus, & eventus ex iis futurorum ri- tum, servare omnia, & ceterisque huiusmodi supersti- tionibus implicari. Idololatris namque mater est Æ- gyptus, ex qua certum est huiusmodi opprobria pullu- lare: quæ, si transitio iam Iordanis suscepisset, & his te- ræ istius iniquitas illigaveris, tecum sine dubio opprobria Ægypti tuis.

¶ Hoc autem sortilegium non usque adeo sunt detestan- da, ut sortilegia de arca, vel Iordanis demonibus fuerit immola- rum, quæ sortilegium est idè creditur esse immundum: aut si si- stum, quod sortilegium fuerit, à nobis signantibus sumis contigerit, sed sortilegia non deliquisse.

¶ Habere in lib. Rabanus de Magorow præfigit. b. Euse. l. 1. c. 41. Ivo p. 1. c. 66. c. Pol. 1. d. Isidorus l. 1. etymol. cap. 9. e. al. sortilegia. f. Ivo p. 1. c. 20. Pann. l. 1. c. 79. g. Origene in Rom. ad c. 10. h. i. Cor. 6. Epist. i. al. baptisimus er- roneus. k. al. sortilegia.

C. X. ¶ Non idè reliqua sunt immunda, quia ab arca vel torculari aliquid ad demonum sacrificia tollitur. Unde Augustinus ad Publucolum, epist. 174.

¶ Idè arca a vel torculari tollitur aliquid ad sacrificia demoniorum scientie Christiano, idè peccat, quia b. fieri permittit, ubi prohibendi potestas est. Quod si factum non competit, aut prohibendi potestatem non habuit, aritur mundis reliquis fructibus, unde illa sub- lata sunt.

C. XI. ¶ Immunis est à reatu, qui erit, quod ne- scit idoli immolatum. Item Ambrosius in primam epistolam ad Co- rinthios, ad c. 10.

¶ Licet aliquid e pollutum sit per accidentiam, id est, oblationem idoli, cum hoc tamen nescit, qui emit, nullum patitur scrupulum, & apud Deum immunis est.

QVÆSTIO III. & IV.

¶ Quibus autem generis divinationis exordium sumpti- rit, vel quot sint genera ejus, Augustinus d. exponit in libro de natura & demonum, ita dicens.

C. I. ¶ De multiplici genere divinationis.

¶ Igitur f. genus divinationis à peris i fertur allatum. Varro autem dicit divinationis quatuor esse genera, terram, aquam, aërem, & ignem: hinc geomantiam, hydromantiam, aëromantiam, pyromantiam dicta autumat. Divini dicti sunt, quasi Deo pleni. Divini- tate enim plenos se esse simulant, & astuta quadam fraudulencia hominibus futura coniectant. Duo autem sunt genera divinationis, ars & furor. Incantato- res verò vocati sunt, qui artem verbis peragunt. Arioli vocati sunt, propterea quod circa aras idolorum nefas- rias preces emittunt & funesta sacrificia offerunt, his- que celebritatibus demonum accipiunt respon- sa. Haruspices nuncupati, quasi horarum inspectores. Dies enim & horas in agendis negotiis, operibusque custo- diunt, & quid per singula tempora observare debeat homo, intendunt. Hi etiam extra pecudum inspicunt, & ex eis futura prædicunt. Augures sunt, qui volatus avium, & voces intendunt, aliaque signa rerum, vel ob- servationes improvisas hominibus occurrentes serun- lidem sunt & auspices. Nam auspicia sunt, quæ iter facientes observant. Dicta autem sunt auspicia, qua- si avium spicia g. & auguria, quasi avium garria, id est, avium voces & lingue. Item augurium, quasi a- vigerium, quod aves gerunt. Duo sunt autem genera auspicio- rum, unum ad oculos, alterum ad aures per- tinens: ad oculos scilicet volatus, ad aures vox avium. Pythones à Pythio Apolline dicti, quod is auctor fue- rit divinandis. Astrologi dicti eo, quod in astris angu- rantur. Genethiaci appellati sunt propter natalitio- rum considerationes dierum. Geneses enim hominum per duodecim caeli signa describunt. Geneses enim hominum per duodecim caeli signa describunt, syderumque cur- su, nascentium mores, actus, & eventus prædicere co- nantur: id est, quis quali signo fuerit natus, aut quem effectum habeat vitæ, qui nascitur. Hi sunt, qui vulgò Mathematici vocantur, cuius superstitionis genus con- stellationes Latini vocant, id est, notationes syderum, quomodo se habeant, cum quisq. nascitur. ¶ Primum autem idem stellarum interpretes Magi nuncupaban- tur: sicut de his legitur in b. Evangelio, qui natum Christum annuntia verunt. Postea hoc nomine soli Ma- thematici dicti sunt. Cujus artificientia usque ad Ev- angelium fuit concessa, ut Christo edito nemo ex- inde nativatem alicujus de caelo interpretaretur.

¶ Ivo p. 1. c. 99. b. al. si. c. Ivo p. 1. c. 96. d. Rabanus de Magorow præfigit. Isidorus l. 1. etymol. c. 9. e. al. divinatione. f. Euseb. l. 1. c. 29. Ivo p. 1. c. 66. g. al. auspicia. h. Math. 2. ff. 4.

